

Mielenterveyden ja riippuvuuksien hoito Lapin hyvinvointialueella

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvââjjamvu'vdd

19.9.2025

Antti Alaräsänen,
mielenterveyden ja riippuvuuksien hoidon johtaja

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvââjjamvu'vdd

Yhessä tehemä pois!

Lapin
hyvinvointialueella
on töissä yli 8 000
sote- ja pelastusalan
ammattilaista
huolehtimasta arjen
turvallisuudesta ja
hyvinvoinnista.

Asiakkaina
on Lapin
noin
179 000
asukasta.

Asiakkaina
ovat myös
kotimaiset ja
ulkomaiset
matkailijat.

Yhdenvertainen
Vastuullinen
Luotettava
Inhimillinen

Olemme
turvallinen
kumppani
läpi
elämän

Asutus on
keskittynyt
kaupunkialueille
Rovaniemelle
ja Kemiin sekä
Tornioon, joissa
asuu 2/3 alueen
väestöstä.

Neljä kieltä:
suomi,
pohjoissaame,
inarinsaame ja
koltansaame.

Missio

Turvallinen kumppani läpi elämän.

Visio

**Lapissa elämme hyvää ja turvallista elämää.
Meillä ihmiset ja palvelut kohtaavat
oikeissa paikoissa oikeaan aikaan.**

Arvot

Yhdenvertainen

Vastuullinen

Luotettava

Inhimillinen

Strategiset painopisteet

Asiakaskokemus

Vastaamme lappilaisten odotuksilain ja kannustamme sekä tuemme oman hyvinvoinnin edistämiseen.

Henkilöstökokemus

Olemme oman työomme arvostettuja kehittäjiä. Arvostava johtaminen, työn vaativuutta vastaava palkka ja vaikutusmahdollisuudet omaan työhön lisäävät työn vetovoimaa.

Vaikuttavuus

Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä kavennamme hyvinvointi ja terveyseroja. Panostamme toiminnassamme vaikuttavuuteen, hyvään laatuun, kustannustehokkuuteen ja kumppanuuteen.

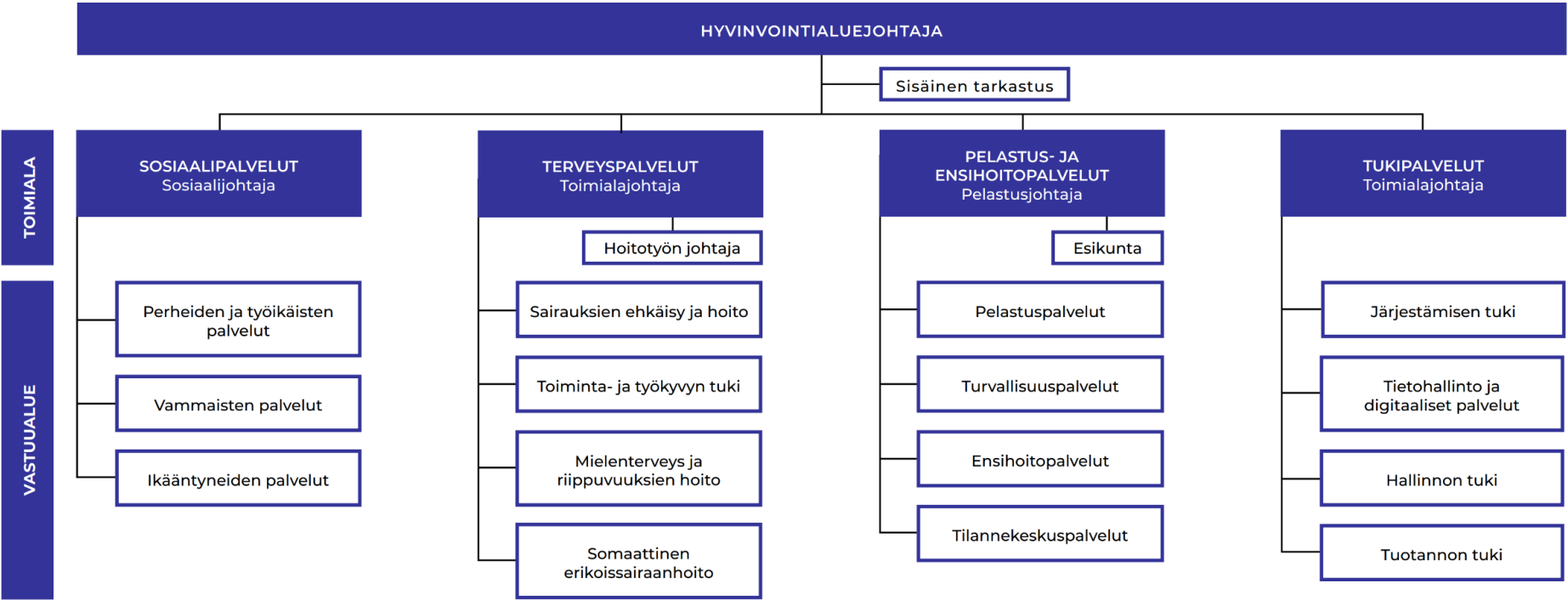
Talouden tasapaino

Hallitsemme kustannuskehitystä vaikuttavalla ja oikea-aikaisella toiminnalla ja työskentelemme resurssitehokkaasti.

Hyvä johtaminen

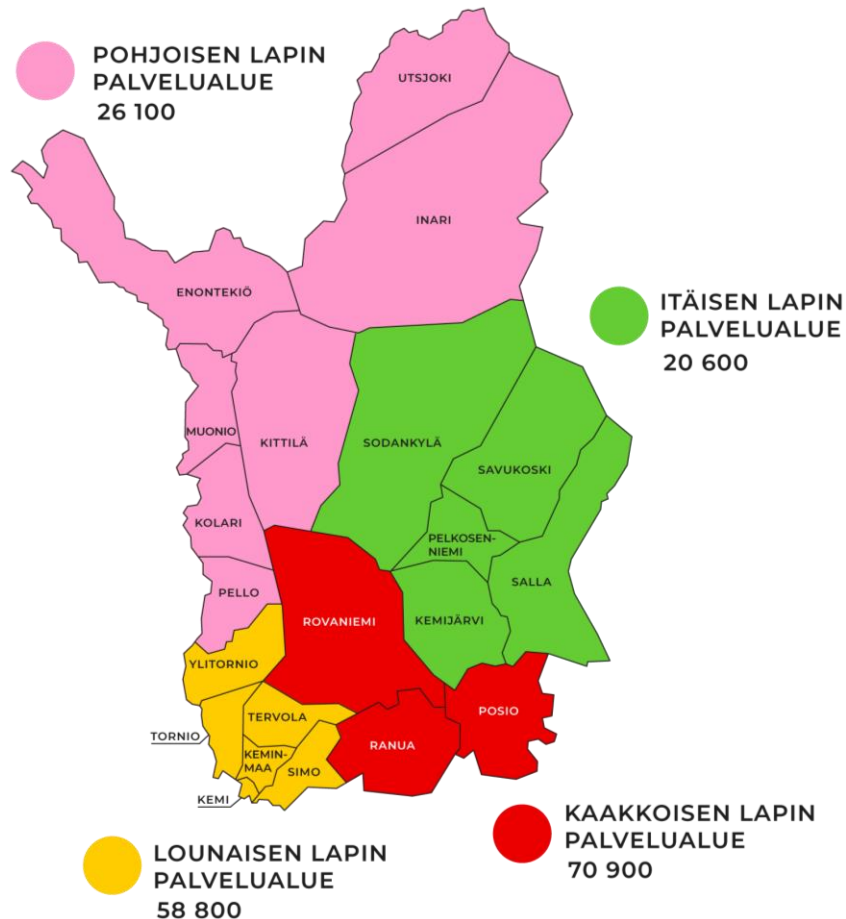
Takaamme arjessa onnistumisen hyvällä johtamisella.

LAPIN HYVINVOINTIALUE

Palvelualueet

- Maantieteelliset palvelualueet on muodostettu hyvinvointialueen sisäistä organisoimista ja johtamista varten.
- **Aluejako ei linjaa palveluiden sijaintia.**
- Alueille ei määritetä minkäänlaisia keskuskuntia, vaan kaikki alueen kunnat ovat keskenään samanarvoisia.
- Palvelualuejako ei ota kantaa pelastuspalvelujen aluejakoon, joka säilyy entisellään.

Yhteistyö ja työnjako

Hyvinvointialue on kunnista ja valtiosta erillinen julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto.

Suomessa on 21 hyvinvointialuetta. Lisäksi Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan + HUS-yhtymä.

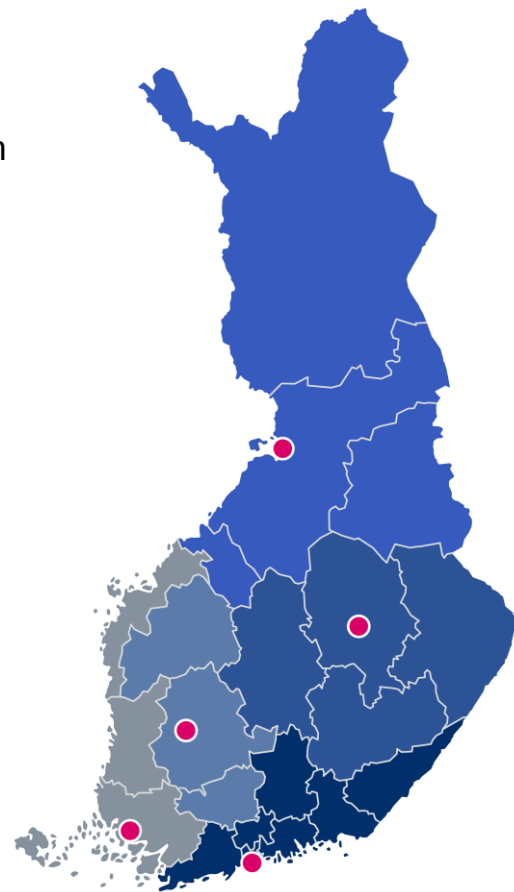
Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on muodostettu viisi yhteistyöaluetta.

Pohjois-Suomen yhteistyöalue

- Kainuun hyvinvointialue
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Lapin hyvinvointialue
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (yliopistollinen sairaala)

Hyvinvointialueet voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Rahoitus ja ohjaus tulee valtiolta.

Julkiset palvelut ovat vahvassa roolissa. Yksityiset ja kolmas sektori täydentävät.

Punaiset pisteet ovat yliopistolliset sairaalat.

Sote-organisaatiouudistus

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lapin buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaljeemkuávu
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Mitä muutoksella tavoitellaan?

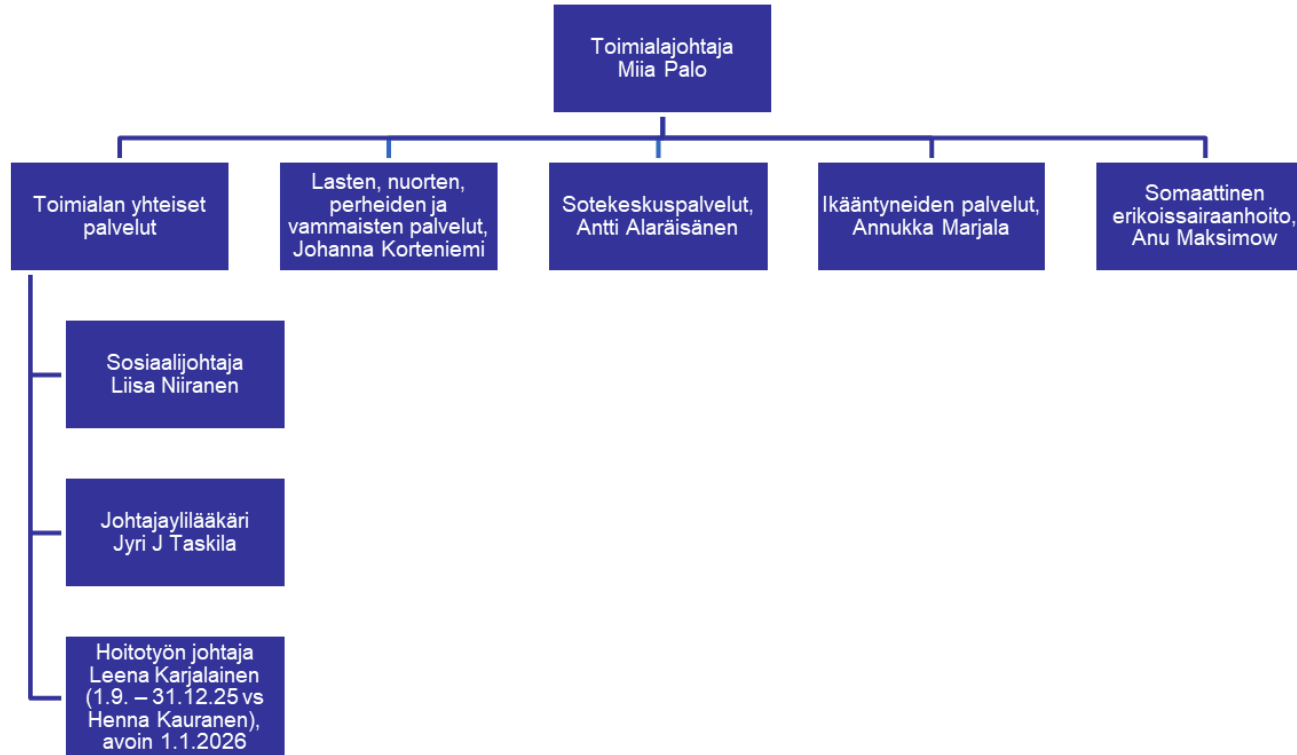
- Asiakaslähtöisyyden parantaminen ja sote-integraation parantaminen
  - Erityisesti lasten ja nuorten palvelut
  - Palveluketjujen sujuvuus
  - Moniammatillinen yhteistyö sosiaali- ja terveystalvelujen välillä
- Ammattilaisten roolien ja vastuiden selkiyttäminen
- Yhteistyö ja työnjako tukipalvelujen kanssa kehittyy
- Päätöksenteon selkeys ja sujuvuus
- Osallisuuden ja tiedonkulun parantaminen alhaalta ylös ja ylhäältä alas
- Työn organisoiminnin parantaminen
- Esihenkilötyön vahvistaminen
- Hierarkian madaltaminen
  - Päätöksentekoa lähemmäs toimintaa
  - Organisaatiotasoja mahdollisimman vähän

Sosiaali- ja terveystalvelujen toimialan organisaatio

1.1.2026, valmistelun tilanne 27.8.2025

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialan vastuuyksiköiden tehtävät 1.1.2026 alkaen

Vastuualue: Lasten, nuorten, perheiden ja vammaisten palvelut	
Vastuualueen hallinto ja yhteiset	
Vastuuyksikkö	Tehtävät
Kaakon perhekeskus	Paikallisesti tuotettavat matalankynnyksen palvelut:
Idän ja pohjoisen perhekeskus (yhdistetty)	- Neuvolapalvelut - Opiskelu- ja kouluterveydenhuolto - Opiskeluhuollon palvelut - Kasvatus- ja perheneuvonta - Perheoikeudelliset palvelut - Perhesosiaalityö - Lapsiperheiden kotipalvelu - Perhetyö - Tehostettu perhetyö sekä tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta
Lounaan perhekeskus	
Lasten- ja nuorisopsykiatria	- Lastenpsykiatrian poliklinikat ja osastot - Nuorisopsykiatrian poliklinikat ja osastot
Lastensuojelu	- Avo-, sijaishuolto- ja jälkihuollon palvelut - Lastensuojeluyksiköt, Lapin hyvinvointialue
Vammaisten palvelut	- Sosiaalityö- ja ohjaus - Alueelliset asumisen ja päiväaikaisen toiminnan yksiköt - Vaativan tason vammaispalvelut

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lapin perusturvalaitos
Lapin perusturvalaitos
Lapin perusturvalaitos

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialan vastuuyksiköiden tehtävät 1.1.2026 alkaen

Vastuualue: Sotokeskuspalvelut	
Vastuualueen hallinto ja yhteiset	
Vastuuyksikkö	Tehtävät
Terveysasemapalvelut	- Paikkakuntien terveysasemapalvelut ml. lääkäripalvelut - Ikäkeskus (kaakkoinen ja lounainen) - Perusterveydenhuollon laboratoriopalvelut (itäinen) - Hoitotarvikejakelu, Lapin hyvinvointialue
Perusterveydenhuollon osastot ja kotisairaala	- Paikkakuntien perusterveydenhuollon osastot ja kotisairaalat
Työikäisten sosiaalityö ja ohjaus	- Aikuissosiaalityö ja ohjaus - Sosiaalipäivystys
Suun terveydenhuolto	- Paikkakuntien hammashoitolat - Suusairauksien poliklinikat, LKS ja LPKS - Erikoishammashoidon yksikkö
Kuntoutus	- Paikkakuntien kuntoutusyksiköt - Apuvälinekeskukset, Kemi ja Rovaniemi - Kuntoutus- ja kipupoliklinikka, LKS - Terveysosiaalityö, LPKS - Fysioterapia, LKS - Erityisen tuen kuntoutuspalvelut
Saamenkieliset ja kulttuurinmukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut	- Asiantuntijatiimi - Karigasniemen palvelukeskus - Saamelainen psykososiaalisen tuen yksikkö - Valtionavustuksella itsenäisesti työtä tekevät
Aikuisten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut	- Mielenterveyden ja riippuvuuksien hoidon poliklinikat, Kemi, Tornio ja Rovaniemi - Paikkakuntien mielenterveystoimistot - Päihde- ja mielenterveyspalvelujen asumis- ja päivätoiminta (sopa) - Psykiatrian poliklinikka, akuuttiosasto, hoito- ja kuntoutusosasto sekä neuromodulaatioyksikkö, LKS - Psykiatrian poliklinikka sekä psykiatrian ja riippuvuuksien osasto, LPKS

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lapin buresveadjuvuolu
Laapi pyreeestvaljeemkuävu
Lapin pue'rrvääjjamvu vdd

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialan vastuuyksiköiden tehtävät 1.1.2026 alkaen

Vastuualue: Somaattinen erikoissairaanhoito (ei muutoksia)	
Vastuualueen hallinto ja yhteiset	
Vastuuyksikkö	Tehtävät
Medisiininen erikoissairaanhoito, LKS	- Erikoisalujen ja hoitotyön poliklinikat ja osastot
Operatiivinen erikoissairaanhoito, LKS	- Erikoisalujen ja hoitotyön poliklinikat ja osastot
Sairaanhoidolliset tukipalvelut	- Patologia, LKS ja LPKS - Kuvantaminen, LKS, LPKS ja PTH - Välinehuolto, LKS, LPKS ja PTH - Farmasia, LKS ja LPKS
Somaattinen erikoissairaanhoito, LPKS	- Erikoisalujen ja hoitotyön poliklinikat ja osastot
Yhteispäivystys, LKS	- Päivystystoiminta - Päivystysapu

Vastuualue: Ikääntyneiden palvelut (ei muutoksia)	
Vastuualueen hallinto ja yhteiset	
Vastuuyksikkö	Tehtävät
Ikääntyneiden asiakas- ja palveluohjaus	- Neuvonta, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus - Omaishoito - Veteraanipalvelut - Ostopalveluiden koordinointi
Ikääntyneiden kotona asumista tukevat palvelut	- Paikkakuntien kotihoidot - Etäkotihoito ja muut digitaaliset palvelut - Tukipalvelut - Päivätoiminta
Ikääntyneiden asuminen	- Perhehoito ja yhteisöllinen asuminen - Ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköt

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lapin aluehallintovirasto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin aluehallintovirasto

Mielenterveyden ja riippuvuuksien hoito

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lapin hyvinvointialue

Lapin hyvinvointialue

Lapin hyvinvointialue

MIELENTERVEYDEN JA RIIPPUVUUKSIEN HOIDON VASTUUALUE

Johtaja Antti Alaräsänen

AIKUISTEN KESKITETYT MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSPALVELUT

YL Heidi Määttä
YH, VYJ Ari Jauhojärvi

Psykiatrian poliklinikka LKS
OH Matias Lara
AOH Emma-Noora Pöysti

Psykiatrian akuuttiosasto LKS
OH Matias Lara
AOH Minna Salmela

Psykiatrian hoito- ja kuntoutusosasto LKS
OH Nina Honkanen
AOH Petteri Sundelin
AOH Ainomajja Rantaniemi

Neuromodulaatioyksikkö LKS
OH Matias Lara
AOH Emma-Noora Pöysti

Psykiatrian poliklinikka LPKS
OH Timo Haaranieni
AOH Pia Husso

Psykiatrian ja riippuvuuksien osasto LPKS
YL Erika Tapiojärvi
OH Timo Haaranieni
AOH Minna Tarkka

LASTEN JA NUORTEN KESKITETYT MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSPALVELUT

YL Henna Haravuori
YH, VYJ Tuula Mäntymäki

Nuorisopsykiatrian poliklinikka LKS
OH Sisko Karjalainen
AOH

Nuorisopsykiatrian osasto LKS
OH Maija Kempainen
AOH Otso Jakovlev

Lastenpsykiatrian poliklinikka LKS
YL Marjo Lantto
OH Sisko Karjalainen
AOH

Lastenpsykiatrian osasto LKS
YL Marjo Lantto
OH Maija Kempainen
AOH Otso Jakovlev

Lasten- ja nuorisopsykiatrian poliklinikka LPKS
YL LPSY Assi Kannala
OH Kristiina Jussila
AOH Aino Palosaari

ALUEELLISET MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSPALVELUT

YL Tiina Leppiahho
YH, VYJ Virpi Tuomaala

**Pohjoisen ja Itäisen Lapin
mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut**
Palvelupäällikkö Jaakko Seppänen

MTT Utsjoki

MTT Inari

**MTT Muonio-
Enontekiö**

MTT Kittilä

MTT Kolari

MTT Pello

MTT Sodankylä
Vastaava sh
Virpi Granroth

**MTT
Pelkosenniemi-
Savukoski**

MTT Kemijärvi

MTT Salla

**Mielenterveyden ja
riippuvuuksien
hoidon poliklinikka
Rovaniemi**
Mielenterveys
OH Sirkku Valve
AOH Miia Katerman
AOH Soile
Kaarretkoski
AOH Niina Jokela
Riippuvuudet
YL Ilkka Kujala
OH Jani Määttä

MTT Ranua
OH Sirkku Valve
AOH Miia Katerman

Mielenterveystyö
Posio **Coronaria**

**Mielenterveyden ja
riippuvuuksien
hoidon poliklinikka
Kemi**
YL Päivi Kongäs-
Saviaro
OH Erika Plym
AOH Ida Lehto

**Mielenterveyden ja
riippuvuuksien
hoidon poliklinikka
Tornio**
YL Kristiina Pakola
OH Jouni
Petäjäniemi
Mielenterveys
AOH Teija Hietasaari
Riippuvuudet
AOH Päivi Vahtola

MTT Simo
OH Jouni
Petäjäniemi
AOH Teija Hietasaari

MTT Ylitornio
OH Jouni
Petäjäniemi
AOH Teija Hietasaari

Mielenterveystyö
Kemlinmaa
Mehiläinen

Mielenterveystyö
Tervola Terveystalo

SAAMELAINEN PSYKO- SOSIAALISEN TUEN YKSIKKÖ

YL Heidi
Eriksen

Mielenterveyden ja riippuvuuksien hoidon vastuualue

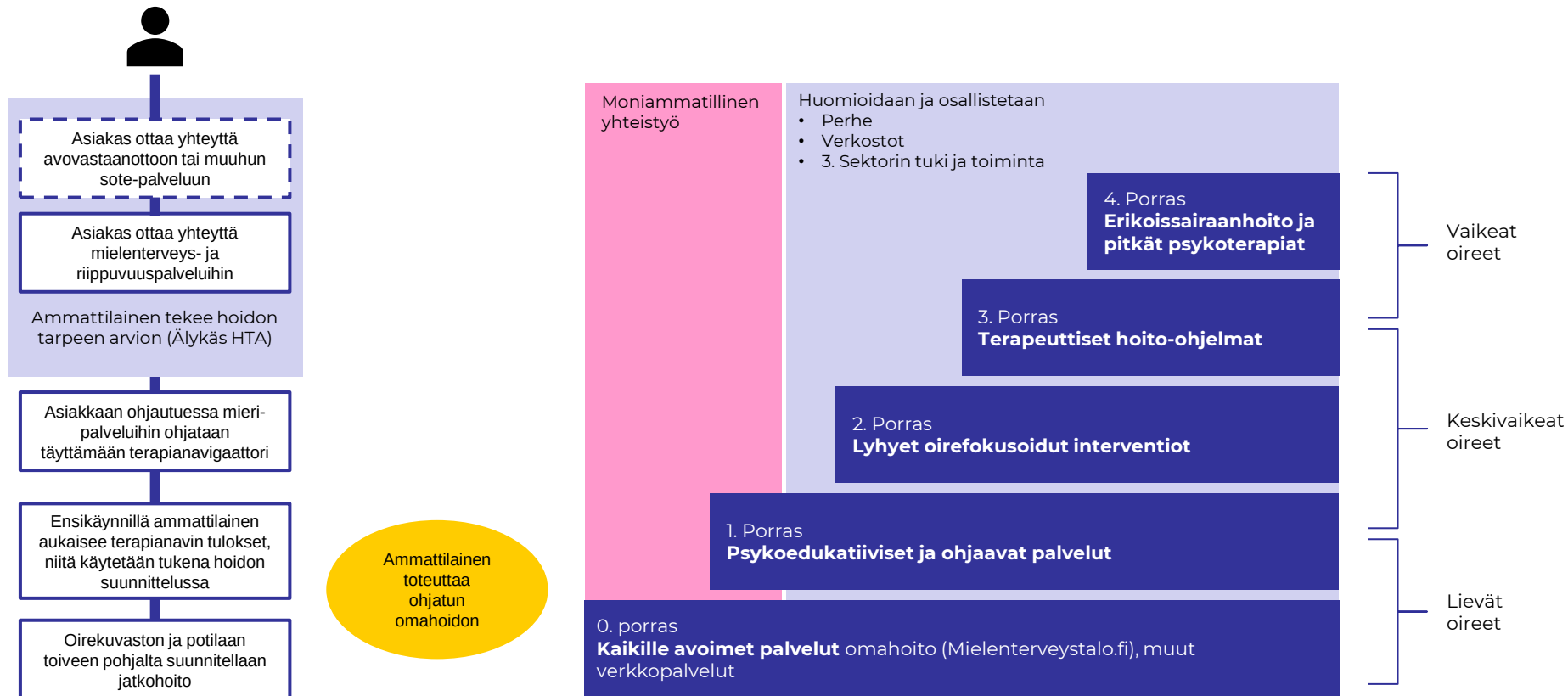
- 27 toiminnallista yksikköä, joista 5 vuodeosastoa
  - 3 ostopalveluyksikköä
  - Noin 500 työntekijää
  - Toimintaa jokaisessa Lapin hyvinvointialueen kunnassa ja kaupungissa
-
- Psykiatrian, nuorisopsykiatrian ja lastenpsykiatrian avo- ja sairaalahoito
  - Psykiatrian ja nuorisopsykiatrian tahdosta riippumaton hoito
  - Yli 18-vuotiaiden perustason mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut
  - Saamelainen psykososiaalisen tuen yksikkö

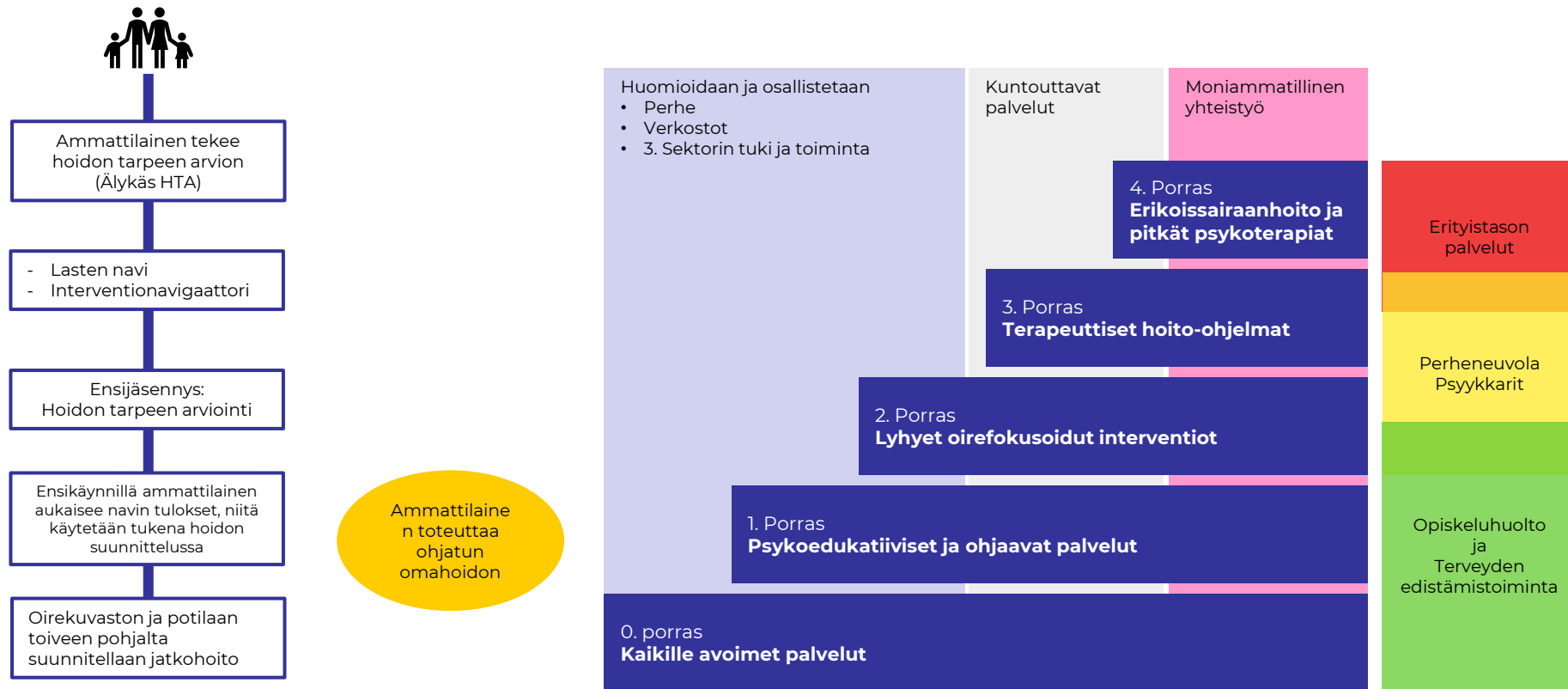
Kuva: Jarno Niemi

Aikuisten porrastettu hoitomalli

Lasten ja nuorten porrastettu hoitomalli

Rajat ylittävä yhteistyö saamelaisalueella

Lapin materiaalipankki: Anna Muotka

- SANKS yhteistyö saamenkielisten ja kulttuurinmukaisten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden hoidossa

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjiinguovlu
Laapi pyereestvaljeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Kuva: Jarno Niemi

Kiitos!

Antti Alaräisänen
mielenterveyden ja riippuvuuksien hoidon johtaja

antti.alaraisanen@lapha.fi
040 653 8705